

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

I. WPROWADZENIE

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice.

Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie. Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły opracowany został na podstawie diagnozy i raportu z ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w środowisku szkolnym i dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego. Obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem

II. PODSTAWA PRAWNA I ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483).
2. Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 i 527).
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55).
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 oraz z 2015 r. poz. 28).
7. Ustawa i z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

8. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 ze zm.).
9. Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych.
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno – pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. Nr 5, poz. 46).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
14. Statut Zespołu Szkół nr 1.

III Misja, wizja i zadania szkoły

Nasza szkoła to szkoła rozwijająca zainteresowania ucznia, kładąca nacisk na jego wszechstronny rozwój, wspomagająca w rozwiązywaniu problemów, a także promująca postawy prospołeczne i współpracująca z rodzicami.

W naszej szkole uczeń powinien czuć się bezpiecznie i wiedzieć, że otaczający go ludzie darzą go sympatią i zaufaniem, a w razie potrzeby udzielają mu koniecznego wsparcia. Szczególnie zwracamy uwagę na podmiotowe traktowanie ucznia, patrzenie na niego w perspektywie jego własnej drogi życiowej.

Program wychowawczo-profilaktyczny musi być realizowany we współpracy z rodzicami. Chcemy, aby nasz absolwent samodzielnie funkcjonował w otaczającym go świecie, łatwo nawiązywał kontakty, miał swój krąg przyjaciół, potrafił pozytywnie patrzeć na wszystko: wierzył w siebie i swoje możliwości, miał określone zainteresowania, które pomogą mu dokonać wyboru dalszej drogi kształcenia.

Mając taką wizję szkoły postawiliśmy sobie następujące zadania:

- kreowanie człowieka, który czuje się odpowiedzialny za siebie i innych,
- wykształcenie umiejętności potrzebnych do samodzielnego funkcjonowania we współczesnym świecie, doradztwo zawodowe, doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami,
- kształtowanie zasad patriotyzmu z ukierunkowaniem na własny region,
- kształtowanie poczucia solidarności z członkami społeczności lokalnej i globalnej oraz poczucia odpowiedzialności za dobro wspólne, włączanie w te zadania społeczność ukraińską oraz doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb

- kształtowanie postaw proekologicznych – uczeń powinien mieć świadomość, że jest częścią przyrody,
- kształtowanie postaw prospołecznych i tolerancji, zwłaszcza z uwzględnieniem szeroko rozumianej niepełnosprawności,
- angażowanie rodziców we współpracę w kształtowaniu osobowości uczniów i pozytywnego wizerunku szkoły w środowisku, wspomaganie wychowawczej roli rodziny
- wspieranie uczniów do rozwijania aktywności fizycznej, dbania o zdrowie psychofizyczne
- zapobieganie nałogom, w tym paleniu papierosów i e-papierosów, spożywaniu alkoholu, sięgania po narkotyki i dopalacze, uzależnieniu od leków, uzależnieniom behawioralnym (fonoholizm, uzależnienie od Internetu, itp.),
- przeciwdziałanie zjawisku przemocy, agresji i samoagresji w tym walka z bullyingiem, cyberbullyingiem, sekstingiem, wulgaryzmami i hejtem w Internecie i wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów,
- zapobieganie wagarom i absencji szkolnej,
- zapobieganie wczesnej inicjacji seksualnej i chorobom przenoszonym drogą płciową i pornografii, w tym edukacja seksualna,
- promocja zdrowia psychicznego zgodnie z Gminnym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego, w tym walka ze stresem, zaburzeniami odżywiania.
- działanie na rzecz szerszego udostępniania kanonu i założeń edukacji klasycznej, oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy,
- profilaktyka chorób zakaźnych, w tym Covid-19 i innych jego odmian,
- wspomaganie kształcenia uczniów i nauczycieli w związku z nową formułą egzaminu maturalnego od roku 2023.

Za realizowanie zadań odpowiedzialni są wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły. W standardzie wymagań wobec nauczycieli wymieniono nauczycieli niektórych przedmiotów, którzy ze względu na specyfikę nauczanego przedmiotu są szczególnie odpowiedzialni za realizację standardu wymagań wobec ucznia i rodziców. Wszyscy jednak powinni mieć na uwadze, że

„WYCHOWUJEMY UCZĄC, UCZYMY WYCHOWUJĄC”.

IV OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTA

Absolwent naszej szkoły:

- jest świadomy swojego pochodzenia,
- ma ugruntowane poczucie tożsamości narodowej, wywodzące się z tożsamości regionalnej, na gruncie miłości do małej ojczyzny rozwija tożsamość europejską
- szanuje swoich przodków,

- twórczo przekształca rzeczywistość: jest przedsiębiorczy, kreatywny oraz podejmuje wyzwania,
- potrafi kierować swoim rozwojem, dąży do samodoskonalenia, stosuje najnowsze zdobycze technologiczne, osiąga swój cel na drodze uczciwości, prawdy, rzetelnej pracy,
- rozwija w sobie wrażliwość na piękno,
- cechuje go postawa prospołeczna i tolerancja: posiada umiejętność prowadzenia dialogu, skutecznie komunikuje się z otoczeniem,
- potrafi negocjować i pracować w zespole,
- potrafi podejmować decyzje grupowe, twórczo rozwiązuje konflikty,
- zna i przestrzega swoje prawa i obowiązki,
- ma poczucie własnej wartości i wykazuje się tolerancją wobec „inności”, walczy z ksenofobią, rasizmem, homofobią, antysemityzmem, seksizmem i innymi przejawami nietolerancji.
- zna swoje dobre i słabe strony, świadomie kształtuje swój charakter, potrafi rozpoznawać i radzić sobie z emocjami i negatywnymi uczuciami,
- prowadzi zdrowy i ekologiczny tryb życia: jest wyposażony w podstawową wiedzę o uzależnieniach różnego typu i potrafi świadomie ich unikać, rozumie potrzebę higienicznego trybu życia i zdrowego odżywiania, zna sposoby radzenia sobie ze stresem, stosuje profilaktykę przeciw różnym chorobom,
- świadomie korzysta z internetu, walczy z hejtem i cyberprzemocą, potrafi samodzielnie ocenić wartość przekazywanych treści przez tzw. celebrytów, youtuberów, influencerów, blogerów, itp.

V POWINNOŚCI DYREKCJI, NAUCZYCIELI, RODZICÓW I UCZNIÓW

Zadania dyrekcji szkoły:

- monitoruje pracę wychowawców klasowych, nauczycieli, psychologa i pedagoga szkolnego,
- współpracuje z radą rodziców w zakresie pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów i oczekiwań rodziców wobec szkoły,
- koordynuje realizację programu,
- ogranicza czynniki ryzyka, wzmacniając jednocześnie czynniki chroniące młodzież – organizowanie dyżurów międzylekcyjnych na terenie szkoły, zorganizowanie monitoringu wizyjnego*,
- zapewnia bezpieczeństwo, przyjazny klimat i przeciwdziała wszelkim negatywnym zjawiskom w szkole.
-

Zadania nauczycieli:

- diagnozują sytuację wychowawczą w szkole,
- inspirują działania innowacyjne i koncepcje programów wychowawczych, wspierają kulturę wychowawczą szkoły,
- prognozują potrzeby szkoły w zakresie oddziaływań wychowawczych,
- współpracują z wychowawcami klas i pedagogiem szkolnym w zakresie realizacji zadań wychowawczych,

- informują wychowawcę klasy i pedagoga szkolnego o postępach uczniów w nauce i zachowaniu,
- uczestniczą w imprezach organizowanych przez klasy w celu bliższego poznania uczniów,
- wspierają pracę uczniów uzdolnionych oraz udzielają pomocy uczniom słabym, udzielają konsultacji uczniom i rodzicom,
- uczestniczą w szkoleniach i kursach doskonalących, warsztatach, seminariach lub konferencjach.

Zadania wychowawców:

- rozpoznają sytuację wychowawczą uczniów i informują nauczycieli, a także pedagoga szkolnego o trudnych przypadkach w tym zakresie,
- opracowują w oparciu o Program Profilaktyczno-Wychowawczy Szkoły klasowy plan pracy wychowawcy,
- działają na rzecz zespołu klasowego,
- uczestniczą we wszystkich sytuacjach ważnych dla klasy ujętych w planie pracy wychowawcy,
- kierują klasowymi wycieczkami wyjazdowymi, przygotowują dokumentację,
- czuwają nad postępami w nauce i frekwencją ucznia, są w stałym osobistym kontakcie z rodzicami oraz za pomocą dziennika elektronicznego,
- informują pedagoga szkolnego o wszystkich zajęciach i incydentach z udziałem uczniów,
- dzielą się z pedagogiem szkolnym spostrzeżeniami i uwagami o kłopotach i problemach uczniów,
- dążą do rozwiązywania problemów klasowych, stosując metodę szkolnej interwencji profilaktycznej,
- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- organizują i prowadzą zebrania klasowe oraz dokumentację klasową,
- mają obowiązek zapoznawania rodziców, podczas pierwszego spotkania, z obowiązującymi w szkole przepisami zawartymi m. in. w Statucie Szkoły, Programie Wychowawczo-Profilaktycznym,
- prowadzą lekcje wychowawcze poświęcone na realizację ciekawych programów mających na celu wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia,
- współpracują z pedagogiem szkolnym, psychologiem i higienistką w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych, materialnych, osobowościowych i zdrowotnych uczniów,
- wspierają funkcję wychowawczą rodzin.

Pedagog szkolny i psycholog szkolny

- współpracuje z samorządem uczniowskim, radą pedagogiczną, rodzicami i dyrekcją szkoły w rozwiązywaniu spraw konfliktowych pomiędzy uczniami i nauczycielami,
- diagnozuje oczekiwania uczniów wobec szkoły,

- organizuje prelekcje z udziałem specjalistów w zakresie problemów zgłaszanych przez uczniów i nauczycieli,
- koordynuje akcje i programy zdrowotne, wychowawcze i informacyjne,
- wspiera uczniów w rozwijaniu ich zainteresowań,
- współpracuje z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, kuratorami sądowymi i specjalistami i instytucjami w zakresie rozwiązywania problemów uczniów,
- integruje społeczność szkolną,
- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Rada Rodziców

- analizuje i diagnozuje opinie rodziców na temat wychowania,
- opiniuje plany pracy szkoły – w tym Program Wychowawczo- Profilaktyczny oraz Szkolny zestaw programów nauczania,
- współpracuje z radą pedagogiczną, pedagogiem szkolnym, dyrekcją szkoły oraz samorządem uczniowskim.

Rodzice

- współtworzą plany pracy szkoły – w tym Program Wychowawczo- Profilaktyczny, poznają Szkolny zestaw programów nauczania oraz organizację procesu nauczania,
- posiadają prawo udziału w tworzeniu dokumentów klasy i szkoły,
- uczestniczą w cyklicznych spotkaniach z wychowawcami klas,
- uczestniczą w indywidualnych konsultacjach z wychowawcami klas, pedagogiem szkolnym oraz nauczycielami w celu uzyskania rzetelnej informacji na temat zachowania i postępów w nauce

swojego dziecka i/lub ewentualnych przyczyn trudności w szkole oraz wspólnym rozwiązaniu takich problemów,

- biorą udział w wycieczkach szkolnych i imprezach kulturalnych organizowanych przez szkołę,
- uczciwie i rzetelnie informują wychowawców o stanie zdrowia dziecka (jeżeli jest to istotne w procesie nauczania) oraz o przyczynach jego nieobecności na zajęciach szkolnych.

Samorząd Uczniowski

- współpracuje z dyrekcją szkoły, nauczycielami, pedagogiem szkolnym i rodzicami,
- uczestniczy w opiniowaniu Statutu Szkoły, Programu Wychowawczo- Profilaktycznego,
- współdecyduje o życiu i pracy szkoły,
- broni praw i godności uczniów, pomaga rozwiązywać ich problemy,
- organizuje imprezy szkolne i pozaszkolne,
- inicjuje i przeprowadza akcje charytatywne na rzecz osób potrzebujących.

W ZWIĄZKU Z PANDEMIĄ COVID-19 ZADANIA DYREKCJI, WYCHOWAWCÓW, NAUCZYCIELI, SPECJALISTÓW I RODZICÓW OBEJMUJĄ RÓWNIEŻ NAUCZANIE ZDALNE.

W związku z napływem uchodźców z Ukrainy spowodowanym wojną w Ukrainie podjęto działania edukacyjne i profilaktyczno-wychowawcze mające na celu włączenie społeczności ukraińskiej w naszą społeczność szkolną poprzez m.in. działania integrujące.

Specjaliści szkolni udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej wszystkim osobom potrzebującym, w formie dostosowanej do potrzeb.

VI DIAGNOZA SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ

Program profilaktyki w Zespole Szkół nr 1 jest wynikiem diagnozy, w której uwzględniono potrzeby rozwojowe uczniów, potrzeby wynikające ze specyfiki środowiska szkoły oraz przemian społeczno – ekonomicznych w kraju.

Podstawowym założeniem tego programu jest eliminowanie rozpoznanych czynników ryzyka i wzmacnianie czynników chroniących.

Co roku diagnoza opierana jest na:

- przeprowadzaniu badań ankietowych skierowanych do rodziców i poznaniu ich oczekiwań,
- spostrzeżeń wychowawców na temat klas,
- badaniach ankietowych dotyczących zachowań ryzykownych oraz funkcjonowania w szkole,
- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analizie uwag wpisanych do dziennika,
- indywidualnych rozmowach z uczniami, nauczycielami i rodzicami przeprowadzanych przez pedagoga i psychologa szkolnego.

Najczęściej pojawiające się problemy to:

- brak motywacji do nauki,
- niska samoocena uczniów,
- opuszczanie pojedynczych godzin i wagary uczniów, których efektem są niepowodzenia szkolne,
- palenie papierosów, sięganie po alkohol, substancje psychoaktywne, w tym po nowe substancje psychoaktywne,
- zachowania agresywne, cyberprzemoc, hejt w internecie, autoagresja,
- nieprzestrzeganie norm społecznych przez uczniów i nie reagowanie na przejawy zła,
- zaburzenia o podłożu psychicznym w tym zaburzenia odżywiania, zaburzenia emocjonalne, uzależnienia behawioralne, myśli i próby samobójcze,
- przedwczesna inicjacja seksualna,
- postępująca dysfunkcja rodzin i ograniczony kontakt z rodzicami uczniów sprawiających problemy wychowawcze,
- wzorowanie się na celebrytach, pato-streamerach, youtuberach i przeniesienie życia na portale społecznościowe.

VII DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1. **w przypadku profilaktyki uniwersalnej** wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji psychoaktywnych w tym nowych substancji psychoaktywnych,
2. **w przypadku profilaktyki selektywnej** wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych,
3. **w przypadku profilaktyki wskazującej** wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychoaktywnych, lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania profilaktyczne obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i ich rodziców programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,

- doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych.

VIII. ZADANIA I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE	SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ
KREOWANIE CZŁOWIEKA, KTÓRY CZUJE SIĘ ODPOWIEDZIALNY ZA SIEBIE I INNYCH.	- nauka udzielania pierwszej pomocy; - nauka rozpoznawania niebezpiecznych sytuacji i odpowiedniej reagowania na nie; - nauka szacunku do drugiego człowieka i szanowania mienia; - uczenie przestrzegania regulaminów szkolnych, praw i obowiązków ucznia i obywatela i konsekwencje nieprzestrzegania prawa; - kształtowanie systemu wartości i etyki
WYKSZTAŁCENIE UMIEJĘTNOŚCI POTRZEBNYCH DO SAMODZIELNEGO FUNKCJONOWANIA WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE. DORADZTWO ZAWODOWE DOSKONALENIE SYSTEMU KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO WE WSPÓŁPRACY Z PRACODAWCAMI	- nauka wyrażania emocji i wzmacnianie poczucia własnej wartości; - kształtowanie umiejętności komunikacji interpersonalnej; - nauka autoprezentacji, prezentowania swoich poglądów; - uświadamianie ważnych problemów moralnych; - nauka korzystania z osiągnięć techniki i środków masowego przekazu; - rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych oraz wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, - kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w internecie i mediach społecznościowych, - wspieranie samopoznania i wyboru ścieżki kariery zawodowej; - kształtowanie postaw społecznych i sposobów funkcjonowania w grupie

	- angażowanie uczniów w życie szkoły i klasy oraz w życie społeczności lokalnej; - uświadamianie i wzmacnianie poczucia bycia obywatelem Unii Europejskiej. -testy predyspozycji zawodowych; -Tydzień Kariery; -spotkania z ludźmi, przedstawicielami różnych zawodów; - spotkania z doradcą zawodowym: indywidualne i klasowe; - rozwijanie kompetencji uczniów z zakresu finansów osobistych, - rozwijanie umiejętności uczniów z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria Przyszłości”
KSZTAŁTOWANIE ZASAD PATRIOTYZMU Z UKIERUNKOWANIEM NA WŁASNY REGION	- uświadamianie uczniom ich pochodzenia i korzeni; - rozbudzanie ciekawości poznawania regionu, historii, kultury, zabytków i najważniejszych miejsc w okolicy - uczenie poczucia tożsamości narodowej, szacunku do symboli i tradycji; - wzbudzanie poczucia identyfikacji z własną szkołą i udziału w tworzeniu tradycji szkolnej, reprezentowania szkoły na zewnątrz;
KSZTAŁTOWANIE POCZUCIA SOLIDARNOŚCI Z CZŁONKAMI SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ I GLOBALNEJ ORAZ POCZUCIA ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA DOBRO WSPÓLNE, WŁĄCZANIE W TE ZADANIA SPOŁECZNOŚĆ UKRAIŃSKĄ	- rozwijanie empatii, poczucia więzi społecznej z innymi ludźmi, poszanowania wolności i godności człowieka; - zwiększanie świadomości istnienia globalnych problemów i współzależności pomiędzy różnymi regionami świata. - zwalczanie w uczniach poczucia bezradności wobec problemów współczesnego świata, pokazywanie możliwych działań. - popularyzacja idei wolontariatu, umożliwienie i zachęcenie uczniów do podjęcia wolontariatu w szkole lub za jej pośrednictwem. - upowszechnianie mechanizmów demokratycznych poprzez wprowadzenie do szkoły zasad współdecydowania. - wykorzystywanie metody projektu uczniowskiego przez nauczycieli różnych przedmiotów i wychowawców. - zaangażowanie w szkolne działania starszych członków społeczności: rodziców, dziadków, sąsiadów, pracowników administracji szkoły.

	W swoich działaniach szkoła pokazuje i docenia wartość solidarności międzypokoleniowej - doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb
KSZTAŁTOWANIE POSTAW PROEKOLOGICZNYCH	- pokazywanie związku między działalnością człowieka a środowiskiem i umiejętnego korzystania z dóbr przyrody - uczenie troski o estetykę otoczenia; - wspieranie działań ekologicznych w najbliższym otoczeniu i uczenie segregacji śmieci; - uświadamianie wagi czystości powietrza oraz zachęcanie do walki ze smogiem; - poszerzanie wiedzy nt źródeł energii odnawialnej, - uświadamianie potrzeby dbałości o klimat
KSZTAŁTOWANIE POSTAW PROSPOŁECZNYCH I TOLERANCJI, RÓWNOŚCI, ZWŁASZCZA Z UWZGLĘDNIENIEM SZEROKO ROZUMIANEJ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	- przekazywanie wiedzy o problemie niepełnosprawności, umiejętności dostrzegania w swoim otoczeniu osób niepełnosprawnych i konieczności niesienia im pomocy - uczenie empatii, szacunku do odmienności, zwracania uwagi na mniejszości kulturowe, wyznaniowe, światopoglądowe i seksualne - realizacja wymian uczniowskich; - przeprowadzanie zajęć integracyjnych; - pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów mających problemy z aklimatyzacją w szkole, mających problemy psychiczne, rodzinne, rówieśnicze; - integrowanie uczniów pochodzących z Ukrainy i włączanie ich w środowisko szkolne i lokalne, - zwracanie uwagi w codziennych relacjach na poszanowanie ucznia przez nauczyciela (uczeń szanowany przez nauczyciela będzie szanował siebie i innych), oraz nauczyciela przez ucznia.
ANGAŻOWANIE RODZICÓW WE WSPÓŁPRACĘ W KSZTAŁTOWANIU OSOBOWOŚCI UCZNIÓW I POZYTYWNEGO WIZERUNKU SZKOŁY W ŚRODOWISKU, WSPOMAGANIE WYCHOWAWCZEJ ROLI RODZINY	- współpraca z rodzicami poprzez dziennik elektroniczny, zapraszanie na wywiady, współpraca z higienistką; - zapoznanie rodziców z WSO, Statutem Szkoły, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, regulaminami szkoły i inną dokumentacją obowiązującą w szkole;

	- informowanie o przejawach niewłaściwego zachowania dziecka w szkole (wagary, ucieczki, palenie papierosów, narkotyki i inne przejawy demoralizacji); - współpraca w ramach podejmowania decyzji dotyczących funkcjonowania w szkole uczniów (wycieczki, komers, studniówka, imprezy klasowe); - informowanie o możliwych formach pomocy i wsparcia dla uczniów, w tym instytucje współpracujące ze szkołą - umożliwianie korzystania z porad i informacji o istniejących zagrożeniach dziecka i młodzieży we współczesnym świecie oraz możliwości dobrego kształcenia; - organizowanie pogadanek, spotkań i konsultacji; - realizacja programów wychowawczo-profilaktycznych, oraz Zajęć wychowania do życia w rodzinie,
ZAPOBIEGANIE NAŁOGOM, W TYM PALENIU PAPIEROSÓW I E-PAPIEROSÓW, SPOŻYWANIE ALKOHOLU, SIĘGANIE PO NARKOTYKI I DOPALACZE, UZALEŻNIENIU OD LEKÓW, UZALEŻNIENIOM BEHAWIORALNYM (FONOHOLIZM, UZALEŻNIENIE OD INTERNETU)	- wyposażenie ucznia w wiedzę o środkach uzależniających i konsekwencji uzależnień; - diagnoza zachowań ryzykownych; - prowadzenie zajęć profilaktycznych w trakcie lekcji wychowawczych z elementami programów „Jak żyć z ludźmi”, „Zanim spróbujesz”, „Siedem kroków”; - prowadzenie zajęć profilaktycznych przez zaproszonych terapeutów uzależnień- programy: Noe; - indywidualne porady dla osób eksperymentujących z narkotykami i ewentualne interwencje; - zajęcia z wykorzystaniem programu profilaktycznego- „Ars- czyli jak dbać o miłość”; - szkolenia dla nauczycieli z obszaru profilaktyki uzależnień; - godziny wychowawcze dotyczące uzależnień: od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, leków, papierosów; - pedagogizacja rodziców z tematyki profilaktyki uzależnień „zagrożenia związane z używaniem substancji psychoaktywnych”; - uświadamianie młodzieży ryzyka płynącego z działalności w internecie - uświadamianie rodziców dotyczące niebezpiecznych treści w sieci,

	- nauka świadomego korzystania z Internetu i samokontroli czasu spędzanego w sieci - propagowanie zdrowego stylu życia, upowszechnianie wśród młodzieży modelu życia i spędzania wolnego czasu bez alkoholu. - przestrzeganie procedur szkolnych w sytuacji, gdy uczeń przyjdzie do szkoły pod wpływem substancji psychoaktywnych; - włączenie się w ogólnopolskie akcje prozdrowotne np. " Dzień bez papierosa" - pomoc uczniom, u których zauważono problem z alkoholem, lub wychowujących się w rodzinie z problemem alkoholowym- współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w profilaktyce. - uczenie umiejętności odmawiania i asertywności
PRZECIWDZIAŁANIE ZJAWISKU PRZEMOCY, AGRESJI I SAMOAGRESJI, W TYM WALKA Z BULLYINGIEM, CYBERPRZEMOCĄ, SEKSTINGIEM, WULGARYZMAMI I HEJTEM W INTERNECIE i wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów	- uczenie radzenia sobie ze stresem i wyrażania emocji; - informowanie uczniów o zakazie przemocy i innych zachowań niepokojących; - systematyczne dyżury nauczycieli podczas przerw; - współpraca z Powiatową Komendą Policji; - konsekwentne reagowanie nauczycieli innych pracowników szkoły na przejawy wandalizmu, przemocy czy wulgarności; - uczestniczenie młodzieży w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań; - uświadomienie uczniom skutków prawnych związanych z występowaniem agresji
ZAPOBIEGANIE WAGAROM I ABSENCJI SZKOLNEJ	- stworzenie Programu Poprawy Frekwencji Uczniów; - diagnoza przyczyn absencji szkolnej na podstawie ankiety; - ścisła współpraca z rodzicami; - zapoznanie uczniów ze sposobami usprawiedliwiania nieobecności oraz z zasadami oceniania zachowania; - systematyczna kontrola nieobecności uczniów, raporty wychowawcze, monitoring dziennika elektronicznego; - poznanie przyczyn unikania lekcji w celu opracowania skutecznych sposobów motywowania;

	- organizowanie pomocy uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału nauczania. - Zapobieganie anonimowości ucznia w danym zespole klasowym
ZAPOBIEGANIE WCZESNEJ INICJACJI SEKSUALNEJ I CHOROBY PRZENOSZONYM DROGĄ PŁCIOWĄ, PORNOGRAFII, W TYM EDUKACJA SEKSUALNA	- uświadomienie uczniom, nauczycielom i rodzicom wpływu środków masowego przekazu na zachowania młodych ludzi i kształtowanie ich postaw - zajęcia edukacyjno- profilaktyczne- profilaktyka HIV/AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową; - przekazywanie wiedzy na temat wczesnej ciąży, - poruszanie problemów dojrzewania, podejmowania współżycia, unikania sytuacji ryzykownych, - nauka podejmowania świadomych wyborów, - wspieranie w problemach tożsamości płciowej.
PROMOCJA ZDROWIA PSYCHICZNEGO ZGODNIE Z GMINNYM PROGRAMEM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO, W TYM WALKA ZE STRESEM I ZABURZENIAMI ODŻYWIENIA, MYŚLAMI I PRÓBAMI SAMOBÓJCZYMI	- kształtowanie odpowiedzialności za stan własnego zdrowia i innych osób (z uwzględnieniem najbliższej rodziny), - dbałość o harmonijny rozwój psychofizyczny, - uczenie umiejętności radzenia sobie z naciskami płynącymi ze strony grupy rówieśniczej i reklamy, - dostarczenie uczniom informacji o społecznej szkodliwości działaniach sekt i tzw. nowych ruchów religijnych; zapoznanie uczniów ze stosowanymi przez sekty technikami zniewalania człowieka, ich zasięgiem i siłą, - opracowanie i wdrażanie programu informacyjno – edukacyjnego w zakresie zdrowia psychicznego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na depresję i jej skutki, - profilaktyka i prewencja zaburzeń psychicznych, - kierowanie do specjalistów, - zajęcia edukacyjno- profilaktyczne na temat zaburzeń łaknienia: anoreksja i bulimia, - pogadanki na temat zdrowego żywienia, - promocja zdrowego trybu życia poprzez udział w zajęciach sportowych, - monitorowanie szczególnie stresogennych sytuacji w życiu szkolnym przez nauczycieli i wypracowanie metod ich eliminowania,

	- wsparcie i otoczenie uczniów opieką w sytuacji żałoby, myśli i prób samobójczych.
DZIAŁANIE NA RZECZ SZERSZEGO UDOSTĘPNIENIA KANONU I ZAŁOŻEŃ EDUKACJI KLASYCZNEJ, SIĘGANIA DO DZIEDZICTWA CYWILIZACYJNEGO	- umożliwienie uczenia się języka łacińskiego, - zapoznavanie uczniów z kulturą klasyczną, kanonem piękna i osiągnięciami cywilizacyjnymi
PROFILAKTYKA CHOROÓB ZAKAŻNYCH, W TYM COVID_19 I JEGO INNYCH ODMIAN,	- omawianie na lekcjach wychowawczych i biologii sposobów i dróg przenoszenia chorób zakaźnych oraz skutków nieprzestrzegania zasad higieny - organizowanie konkursów wiedzy o chorobach zakaźnych w tym o covid- 19 - umieszczanie na gazetkach informacji o chorobach zakaźnych i radzenia sobie w przypadku zakażenia, - prowadzenie dyskusji o potrzebie szczepień oraz o ruchach antyszczepionkowych - dbanie o bezpieczeństwo i higienę podczas nauczania zdalnego,
WSPOMAGANIE KSZTAŁCENIA UCZNIÓW I NAUCZYCIELI W ZWIĄZKU Z NOWĄ FORMUŁĄ EGZAMINU MATURALNEGO OD ROKU 2023	- informowanie uczniów i nauczycieli o zmianach związanych z nową maturą, - wspomaganie kompetencji uczenia się uczniów, - rozwój umiejętności radzenia sobie ze stresem pod kątem matury,

IX. OCZEKIWANE EFEKTY PROFILAKTYKI

Uczniowie mają szeroką wiedzę o:

- problemach uzależnień i ich skutkach,
- związkach między odurzeniem a innymi chorobami, np. AIDS,
- niebezpieczeństwie jednoczesnego używania środków chemicznych, leków i alkoholu,
- wpływie środków odurzających na różne formy aktywności człowieka (nauka, praca, sport),
- skutkach prawnych, społecznych i ekonomicznych używania środków odurzających,
- placówkach interwencyjnych dla osób zagrożonych lub uzależnionych,
- placówkach i formach pomocy dla młodzieży uzależnionej,
- możliwościach alternatywnych spędzania czasu wolnego,

- aktach prawnych regulujących życie szkoły,
- sposobach rozwiązywania konfliktów i osiągania kompromisu,
- sposobach podnoszenia własnej wartości,
- sytuacjach i czynnikach ryzykownych,
- sposobach radzenia sobie z problemami natury psychicznej i problemach wynikających ze zdalnej nauki,
- sposobach postępowania w czasie pandemii.

X ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE WZMACNIANIA CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH.

W Zespole Szkół nr 1w Pszczynie szczególny nacisk kładzie się na wcześniejsze zapobieganie czynnikom destrukcyjnym poprzez rozwijanie czynników chroniących.

Należą do nich:

1. Dbłość o więź rodzinną.
2. Zainteresowanie nauką szkolną.
3. Poszanowanie praw, norm, wartości i autorytetów. Kształtowanie tolerancji.
4. Przynależność do konstruktywnych grup rówieśniczych (wskazanie właściwych sposobów spędzania czasu wolnego, właściwy wybór kolegów, praca na rzecz innych).
5. Pomoc materialna (zapobieganie problemom ekonomicznym).
6. Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym i likwidowanie źródeł stresu.

CZYNNIKI CHRONIĄCE	WZMACNIANIE CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH
Rozwijanie silnej więzi rodzinnej	1. Organizacja wspólnych spotkań z rodzicami i uczniami. 2. Włączanie rodziców do organizacji wycieczek, prac na rzecz szkoły, decydowania o ważnych sprawach dotyczących ich dzieci. 3. Organizowanie godzin wychowawczych, prowadzonych przez rodziców ekspertów. 4. Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy relacji między rodzicami a dorastającymi dziećmi.

	5. Pedagogizacja rodziców na temat problemów okresu dorastania. 6. Stosowanie listów pochwalnych do rodziców za wychowywanie dziecka, które ma szczególne osiągnięcia oraz za pomoc szkole.
Rozwijanie zainteresowań nauką i szkołą.	1. Działalność szkół przedmiotowych i kół zainteresowań. 2. Eksponowanie uczniów osiągających bardzo dobre wyniki w nauce i w olimpiadach. 3. Organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi na godzinach wychowawczych. 4. Spotkania z absolwentami szkoły, studentami. 5. Udział w Dniach Otwartych. 6. Udział młodzieży w Targach lub Giełdach Edukacyjnych. 7. Kierowanie wniosków RP o stypendium Prezesa Rady Ministrów. 8. Zachęcanie młodzieży do udziału w konkursach organizowanych przez wyższe uczelnie. 9. Stypendia motywacyjne za wyniki w nauce i w sporcie. 10. Panorama klas w klasach pierwszych.
Poszanowanie praw, norm, wartości i autorytetów. Kształtowanie tolerancji.	1. Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, WSO, Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki. 2. Dyskusje na godzinach wychowawczych o znaczeniu statutu i regulaminów. 3. Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy praw dziecka, ucznia, człowieka. 4. Spotkania z Ciekawym Człowiekiem dla uczniów liceum. 5. Spotkanie ze Specjalistą ds. Nieletnich z Komendy Powiatowej Policji. 6. Przyzwyczajanie uczniów do samooceny w ramach ocen z zachowania. 7. Wyróżnianie uczniów za pracę na rzecz innych-Wolontariat. 8. Systematyczne prowadzenie lekcji religii w szkole. 9. Przygotowanie ciekawych form zajęć na rekolekcje dla młodzieży z uwzględnieniem profilaktyki. 10. Uwzględnienie w tematyce lekcji religii profilaktyki, celów życiowych, sensu życia itp.

Zachęcanie do przynależności w konstruktywnych grupach społecznych.	1. Spotkania z przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego. 2. Wybory do SU i działalność w tej organizacji. 3. Nagradzanie uczniów pracujących społecznie. 4. Praca w szkolnych organizacjach i wolontariacie. 5. Współpraca młodzieży z POSIR-em, Warsztatami Terapii Zajęciowej. 6. Propagowanie zajęć alternatywnych.
Pomoc materialna	1. Wypożyczanie podręczników z biblioteki. 2. Dofinansowanie zakupu podręczników. 3. Wyprawki szkolne. 4. Stypendia finansowane przez prywatnego sponsora. 5. Sfinansowanie bądź dofinansowanie biednym uczniom opłaty za obiady w stołówce. 6. Dofinansowanie wycieczek szkolnych dla uczniów mających trudną sytuację materialną. 7. Zwolnienie w/w uczniów z opłaty za film lub spektakl teatralny. 8. Kierowanie do MOPS i Centrum Pomocy Rodzinie, współpraca.
Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym.	1. Pomoc koleżeńska w nauce w klasie , szkole. 2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna. 3. Indywidualne konsultacje z nauczycielem. 4. Kierowanie do specjalistów i współpraca z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Pszczynie.
Poszerzanie wiedzy nt chorób zakaźnych w tym o covid- 19	1. Dostarczanie wiedzy o szczepieniach przeciwko chorobom zakaźnym. 2. Wprowadzenie zasad higieny w szkole- dystans, maseczka, dezynfekcja. 3. Udział w programach proponowanych przez PSSE w Tychach.

XI EWALUACJA

Ewaluację programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły dokonuje się po roku pracy. Uwzględniane będą opinie uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników nadzoru itp.

Proponowane sposoby ewaluacji:

- ankiety przeprowadzane wśród uczniów, rodziców, nauczycieli,
- obserwacja,
- badania opinii na spotkaniach z rodzicami, na zebraniach samorządu szkolnego,
- wypowiedzi nauczycieli na posiedzeniach Rady Pedagogicznej,
- opinie samorządu i nadzoru pedagogicznego przekazane ustnie lub pisemnie,
- analiza uwag w dzienniku elektronicznym.

XII OKRESOWE TEMATYCZNE ZAJĘCIA WYCHOWAWCZE:

1. Coroczne, wynikające z ceremoniału szkoły:

- rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego,
- zajęcia integracyjne dla klas I,
- dzień kota klas I,
- wybory do samorządu klasowego,
- wybory przewodniczącego szkoły,
- panorama klas I,
- święto odzyskania niepodległości,
- światowy dzień walki z AIDS,
- choroby zakaźne(w tym covid- 19)- jak im zapobiegać?
- dzień bez papierosa,
- rocznica uchwalenia konstytucji 3-go Maja,
- koncert świąteczny.

2. Kultywowanie tradycji (regionalnej, rodzinnej, szkolnej):

- „Mikołajki”,
- dzień chłopca, dzień kobiet,
- Boże Narodzenie (wigilie klasowe), koncert noworoczny,
- dzień Ziemi,
- dzień sportu, zawody,

3. Akcje charytatywne:

- szlachetna paczka
- wolontariat
- WOŚP
- stała współpraca z Warsztatami Terapii Zajęciowej w Starej Wsi

4. Cykliczne:

- profilaktyka uzależnień;
- dzień języków obcych,
- dzień Frankofonii,

- dzień nauk ścisłych,
- dzień nauk humanistycznych,
- dzień kropki,
- dni otwarte szkoły,
- spotkania z ciekawym człowiekiem,
- wycieczki dydaktyczne,
- wyjazdy zagraniczne.

* Zapisy z monitoringu wizyjnego wykorzystuje się jako materiał potwierdzający zdarzenia i zachowania, które mogą mieć wpływ na realizację misji wychowawczej szkoły.